

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.

Epistolele nefranca se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Moștenitorul de tron * * în politică.

A provocat mare senzațiune faptul, că Moștenitorul nostru de tron, Archiducele *Francisc Ferdinand*, a primit din „*proprie inițiativă*” protectoratul asupra reuniunii școlare catolice din Austria, numită „*Katolischer Schulverein*”, — ear' vorbirea adresată din partea sa delegațiunii, care a mers să-i mulțămescă pentru această rară distincțiune acordată reuniunii numite, a fost viu comentată în presa de dincoci și de dincolo, ear' în reichsrathul austriac a format chiar obiect de discuție.

Lucrul s'a întâmplat așa, că presidiul reuniunii numite s'a prezentat la Archiducele să-i mulțămescă pentru luarea asupra sa a protectoratului reuniunii, și l'a asigurat, că grația această, acordată reuniunii din partea Archiducelui, va împintena pe toți membrii și întreaga reuniune să desvölte o în-doită activitate pentru a ajunge scopul precizat în statute, însușindu-i pe toți să lupte cu mai mare zel pentru Dumnezeu, patrie și împărat.

Moștenitorul de tron a răspuns cu o vorbire care a durat zece minute. A spus, între altele, că de mult urmărescu cu mare plăcere activitatea reuniunii catolice școlare și că *recunoșce și aprobă activitatea patriotică și religioasă a acestei reuniuni*. Ales în zilele acestea, când se propagă desfacerea de către Roma, *ceea-ce are de scop și desfacerea de către Austria*: trebuie purtată lupta cu cea mai mare energie *în contra acestei mișcări*. Archiducele și-a exprimat dorința, ca reuniunea să-și continue activitatea de până acum și să nu se abată dela calea pe care se află, asigurându-o, că îi va fi protector nu numai nominal, ci și în faptă, lucrând cu toată energia și din toate puterile sale împreună cu ceilalți membri ai reuniunii. Dacă se vor ivi pedeci în calea înaintării reuniunii, va contribui cu sfatul și cu fapta, ca pedecile să fie delăturate. În urmă Archiducele a mai declarat, că *presidiul poate să publice prețutindeni, tot ce a aușit acum dela el*.

Actul acesta al Moștenitorului de tron, urmat din propria inițiativă, dar' se poate că cu știrea și consentimentul Monarhului, e considerat acum drept *act politic*, și de aceea i-se aduc învinovățiri Archiducelui din toate părțile, fiind-că ca viitor Domnitor n'are să se amestece în politică, ci trebuie să stee deasupra tuturor partidelor din monarhie.

Pe tema această s'a deslănțuit deci o mică furtună în reichsrathul dela Viena. S'a adresat în ședința de Joi interpelație guvernului, și s'a provocat răspuns din partea ministrului president *Körber*, care a declarat, că n'a avut nici o cunoștință prealabilă despre aceea ce a făcut moștenitorul de tron, și că *ce a făcut de caracter pur personal*. Guvernul nu poate fi făcut responsabil pentru asemenea acte de caracter privat și regretă că peste tot s'a pus chestia în discuție parlamentară.

S'a făcut apoi propunere, ca discuția să se continue acum asupra răspunsu-

lui guvernului; dar' propunerea a fost respinsă și astfel chestia e resolvată pentru astădată. Sigur însă va mai fi discutată, cu ocaziunea desbaterii ce se va începe în curând în reichsrath asupra declarațiunii date din partea Archiducelui cu ocaziunea căsătoriei sale.

E de remarcant importanța ce se de această întâmplări, — după părerea noastră lipsită de ori-ce fond politic și de planuri ascunse, — din partea presei magiare. Tote ziarele patriotice sunt de acord în a-și exprima nemulțumirea față cu acest act al Moștenitorului de tron, care nu poate fi cu nimica apărât, zic ele, nici chiar cu tinerețea Archiducelui, care-l face de multeori să urmeze boldului inimii și să nu se gândească mult dacă e corect sau nu aceea ce face.

Și e de înțeles nemulțumirea presei magiare. Ei, stăpânitorii nostri de astăzi, cari au monopolizat drepturile politice numai pe seama lor, făcând din majoritatea țerii, din naționalitățile nemagiare, proletari politici, contrar legilor positive, sancționate din partea coronei: se tem, că ajungând Moștenitorul de tron posesor al sfintei corone ungare, se va amesteca și în Ungaria în politică și le va da peste degete celor-ce au provocat priu politica lor magiarisătoare nemulțumirea tuturor popórelor nemagiare din țeră.

Prin urmare, nemulțumirea lor e mai mult temere de viitorul ce-i așteaptă, decât displace față de un act al Moștenitorului de tron, care pe ei nici nu-i privește. Dar' vorba Românului: „*de ce te temi nu scapi*”, poate că se va adevăra și aici, și în interesul păcii interne a patriei comune ar fi chiar de dorit să se adevărească.

Sibiu, 24 Aprile n.

Congresul domnitorilor. Știre sensațională se telegrafază din Londra. Un ziar de mare trecere de acolo, primește informațiune din isvor diplomatic, că Țarul Rusiei ar fi avisat curtea dela Copenhaga, că se ocupă cu ideea de a convoca la vară sau la toamnă în Copenhaga un congres al tuturor domnitorilor din Europa, pentru a discuta împreună mai multe chestiuni de interes internațional. Dacă știrea se va adevăra, o putem considera de cel mai bun și mai sigur început, făcut pe calea de a asigura popórelor Europei pacea atât de mult dorită.

Din Austria. În ședința de ieri, Marți, a reichsrath-ului austriac, Nemții radicali au prezentat un proiect de rezoluțiune, în înțelesul căruia guvernul vine îndrumat, să prezenteze un proiect de lege despre decretarea limbii germane ca limbă de stat, în parlament, în oficii și în armată, după cum e în Ungaria limba magiară. Cu greu se va pute realiza dorința această a Nemților radicali, acum, când Nemții din Austria au scăpat cu desăvârșire situația politică din mână.

Incompatibilitatea. E vorba ca dispozițiile legii de incompatibilitate să fie estinse și asupra membrilor din casa magnaților. În scopul acesta, presidentul casei magnaților, contele *Ostáky Albin*, a avut mai multe confătuiri cu prim-ministrul *Széll*, ajungând la înțelegerea, să se cheme la o conferență mai mulți membri din casa magnaților, pentru a li se asculta părerea.

Noul custode al coronei. Eri, Marți, s'a făcut la Budapesta instalarea noului custode al sfintei corone ungare, contele *Szécsenyi Béla*. Actul solemn a decurs în palatul regal din Buda, în prezența ministrului-president *Széll*, în calitate de ministrul regal. După terminarea actului de instalare, coróna și insigniile de încoronare au fost mutate cu mare pompă în localitatea nouă, de curând adaptată în scopul acesta, din palatul regal din Buda.

Cuota. Prim-ministrul *Széll* a prezentat dietei magiare, în ședința de Luni, proiectul de lege despre *cuotă*, care, amăsurat raportului comisiunii, este a se stabili pentru Ungaria în 34.4% din spesele comune cu Austria, cu începere dela 1 Iulie 1901 până la 31 Decembre 1909. Un asemenea proiect de lege va prezenta și guvernul austriac, reichsrath-ului seu, însă cu 65.6% din spesele comune; și dacă ambele parlamente vor vota proiectele de lege, chestiunea *cuotei* e resolvată pe destui ani înainte. În cas contrar însă va urma de nou un provisoriu de un an, pe basa cuvântului Domnitorului, care are dreptul să decidă în asemenea cas.

Sinodul archidieceșan. Ședința II.

(Marți, 22 April st. n.)

President: Înaltpreasfinția Sa metropolitul; notariu Dr. *I. Radu*.

După deschiderea ședinței notariul general *M. Voilean* cetesce protocolul ședinței prime. Se verifică.

Presidiul prezintă cererile deputaților *Mihail Cirlea*, *Iosif Popescu*, *Victor Cupșa*, *Ioan cav. de Pușcariu*, *Nicolau Garoiu* și *Virgil Onițiu* pentru concediu pe întregă durata sesiunii. Li-se dă.

Se prezintă petițiunile preoților *Victor Cupșa* din Măgôja, *I. Baci* din Nadeșul-săseș și a protopresbiterului *D. Moldovan* din Sighișôra, pentru-ca consistoriul să întrevină la guvern spre a li-se recunoșce în calificațiune clasele făcute după absolvirea cursurilor teologice; petițiunea comitetului parochial din Ohaba pentru ajutor la susținerea școlei; a comunei *Mogoș-Miclești*, pentru a i-se permite să folosiască lemne din pădure a bisericii la clădirea școlei; a preotului *I. Sârb* din Cerbel și a protopresbiterului *I. Morariu* din Dobra pentru a li-se recunoșce la îndreptățirea de pensie și anii de serviciu prestat afară de archidieceșă, și în fine petițiunea căpitanului în pensie *C. Stezar*, ca pe baza serviciilor de 18 ani, cât a fost cassariu al consistoriului archidieceșan, să fie considerat și el la fondul de pensie.

Se transpun toate la comisiunile concernente.

Trecându-se la ordinea zilei urmăzătoare referadele comisiunilor.

Comisiunea verificătoare, prin raportorul ei *Avram Păcurariu* raportază asupra alegerii deputatului Dr. *I. Radu* în cercul Zarand, ajuns în vacanță prin mórtea avocatului *Teodor Pop*. Actele fiind în ordine, alegerea se verifică.

La propunerea Înaltpreasfinției Sale, sinodul dă expresiune prin sculare condolenței pentru răposarea membrului său, avocatul *T. Pop*.

Alegerea din cercul Turda de și e atacată cu protest din partea profesorului Dr. *P. Șpan*, protestul nefiind motivat și neinducându-se în el nici căile pe cari s'ar pute eventual constata afirmativele presiuni, — co-

misiunea propune, ear' sinodul decide verificarea deputatului Dr. *N. Olariu*, ales în locul fostului deputat mirean Dr. *I. Stroia*, întrat în tagma preoțescă.

Comisiunea organizătoare prin raportorul *I. de Preda* raportază asupra raportului plenar al consistoriului. Discuție mai animată s'a escat la pct. 2 din raport (numărul actelor resoluite de referenți) și pct 3 (acte restante). La pct. 2 deputatul *V. Tordășianu* dificultăza partea referitoare la actele de resort epitropesc, cari toate sunt prezentate ca referate de referentul ordinar al senatului, pe când o parte din ele (rațiociniile) sunt referate de referenții extraordinari. În viitoriu se va face această distincție. La pct. 4 (acte restante) s'a hotărât, ca consistoriul să iee dispozițiuni pentru-ca și în senatul bisericesc actele să fie resoluite la timp. Punct 4 (întregirea ppresbiterelor) sinodul acceptă propunerea comisiunii, ca consistoriul să iee măsurile de lipsă pentru întregirea tuturor ppresbiterelor încă în cursul acestui an. Referitoriu la concludul sinodal din anul trecut (renta școlelor din Brașov) se așteaptă, ca consistoriul să presinte raportul. În firul acestei referade s'a decis, ca postul de referent școlar să fie întregit prin alegere încă în sesiunea această.

Comisiunea bisericescă prin raportorul *S. Medean* raportază asupra raportului senatului bisericesc. Raportul consistorial se ia la cunoștință, cu adausul, ca în viitor la datele statistice să se facă evidentă creșterea ori decrescerea; în cestiunea căsătoriilor ilegale consistoriul să solicite întrevinerea guvernului, ear' despre rezultat să raporteze sinodului proxim; să satisfacă concludelor sinodale din anul trecut cu privire la modificarea regulamentului seminarial și eventual cassarea cursului extraordinar, și în fine, la împărțirea de ajutoare preoților să cêră totdeauna opinia ppresbiterului concernent.

Comisiunea școlară prin raportorul Dr. *P. Opriș* raportază asupra raportului despre activitatea senatului școlar. Raportul se ia la cunoștință, cu adausul, ca consistoriul să satisfacă concludul sinodal din anul trecut referitoriu la completarea cursurilor pedagogice la patru ani.

Comisiunea financiară (raportor Dr. *N. Vecerde*) raportază asupra raportului despre activitatea senatului epitropesc. Raportul se ia la cunoștință, pe lângă adausul, că în viitoriu consistoriul să accludă la raport un conspect tabelar despre sumele investite în împrumuturi hipotecare, depuse la bănci, cu indicarea procentelor etc. și pe lângă propunerea din partea comisiunii, ca taxele de cununie să fie administrate la protopresbiterii concernenți până la 31 Decembre, spre a puté fi înaintate la consistoriu în timp normal, ear' pentru această administrare să fie responsabili, material, parochii.

La punctul despre sidoxie deputatul *V. Tordășian* face elogii Înaltpreasfinției Sale pentru meritele câștigate în această cestiune și propune să se exprime Esc. Sale mulțămită protocolară. Escelența Sa reflectăză că nu e acum timpul și nu aici e locul pentru așa ceva, și recomandând, ca toate să se facă la timpul și locul potrivit, cere să nu se iee act la protocol despre această propunere.

Urmăzătoare referada d-lui *P. Cosma*, asupra proiectului de regulament pentru afacerile interne ale consistoriului și sistemisarea posturilor. Cu unele modificări, partea cea mai mare numai stilare, proiectul se primesce, având să întré în vîgóre imediat, ear' cu privire la agendele exactoratului (organizat prin noul regulament) consistoriul va stabili,

în şedinţă plenară, o instrucţiune, o va pune în lucrare în mod provisoriu şi despre rezultat va raporta sinodului proxim.

Ultimul obiect al şedinţei a fost referada (raportor Dr. E. Roşca) asupra raportului despre dotaţiunea ppresbiterilor şi arondarea nouă a ppresbiteratelor. Raportul s'a luat la cunoştinţă.

Şedinţa proximă Mercuri la 9 ore.

La Nr. cons. 577 plen.

Cerculariu

cătră onoraţii membri, preoţi şi mireni, ai sinodului ordinariu şi extraordinariu-electoral al protopresbiteratului gr. or. al Turdei.

Prin ordinul Preaveneratului Consistoriu archidiececan dto 5 Februaru a. c. Nr. de sus, fiind însărcinat cu onorifica misiune, a convoca şi conduce sinodul protopresbiteral înmulţit al tractului *Turdei*, pentru alegerea de protopresbiter, conform dispoziţiunii cuprinse în § 15 din regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, prin această convoc pe onoraţii membri preoţi şi mireni ai sinodului protopresbiteral ordinariu şi înmulţit al tractului *Turdei* la *sinodul electoral*, ce se va ţine în parochia centrală Turda, Sâmbătă, în 28 Aprilie (11 Maiu) a. c. la 11 ore înainte de amăzi, în biserica parochială.

Serviciul divin, dimpreună cu chemarea Duchului sfânt, ce va premerge actului alegerii, se va celebra în aceeaşi zi la 9 ore a. m. în biserica parochială, la care deasemenea sunt invitaţi a participa toţi onoraţii membri ai sinodului protopresbiteral electoral.

Sibiu, 9/22 Aprilie, 1901.

Dr. Eusebiu R. Roşca
comisariu consistorial.

Dela „Academia Română”.

Cum se ştie, la discursul de recepţiune, rostit la „Academia Română” din Bucureşti din partea membrului ordinar, d-l *Ioan cav. de Puşcariu*, — răspunsul l'a dat, în numele vechilor membri eruditul domn *B. P. Haşdeu*.

E elasic acest răspuns; şi ne facem o deosebită plăcere comunicându-l şi cetitorilor ziariului nostru, după cum urmază:

„Să fii bine venit între noi, dorite colegă!

Cerusem eu însumi şi sunt fericit de a te saluta din partea Academiei Române. Această plăcută sarcină o îndeplineşte pentru a doua oră. Prima dată, sunt acum 20 de ani, răspunsului ac la discursul de recepţiune al lui *Ion Ghica*; astăzi, cu aceeaşi veneraţiune şi cu aceeaşi dragoste — dragoste nefăţarnică şi veneraţiune neslugarnică — răspund lui *Ioan Puşcariu*.

Ca şi D-ta, *Ion Ghica* lucrase aici între noi, şi de aceea ne este nouă mai bine cunoscut. D-ta însăş vii de dincolo, din miază-

noptea neamului românesc, unde lupta contra intemperiilor de tot felul este mai grea şi cerul e adesea mai întunecos decât la noi, acolo ai muncit şi de aceea nouă astora ne eşti mai puţin cunoscut. Mulţi nu ştiu la noi, că *Puşcariu* a fost şi poet, cântând „*Struguriu*” şi „*Mărul*”, a fost şi naturalist în „*Consideraţiuni despre timp şi spaţiu*”, a fost şi filolog, şi publicist şi... şi nu este de mirare într-o naţiune tineră încă. În adevăr, într-o civilizaţiune bătrână toate ramurile culturii sunt de mult aşezate solid pe nisele baze definitive, astfel că fie-care ramură înfăţişează o specialitate vastă, suficientă ea singură pentru avântul unui geniu ori cât de puternic. Nu aşa este la începutul unei noue civilizaţiuni, unde nimic nu e pregătit de mai nainte, toate sunt în aşteptare, toate sunt de dorit, şi iată de ce acolo talentele mai energice, unele mai bine, altele mai rău, se apucă de toate, dornice de a deschide toate uşile viitorului. În Germania actuală un *Leibnitz* s'ar fi distins într-o singură specialitate; la debutul însă al ştiinţei germane, *Leibnitz* a trebuit să fie şi filosof, şi matematic, şi filolog, şi istoric, şi jurist, adică nu unispecialist ci multi-specialist de nevoie. Talentele diferă între ele, unele mai mari, altele mai mici, dar principiul este acelaşi. Românii n'au avut pe uriaşul *Leibnitz*; a avut totuşi pe o tréptă modestă pe un *Asachi* sau pe un *Eliade*, cari au fost siliţi a se vîrî în toate, scotocind pretutindenea. Eu nu acuz dar' pe *Puşcariu* de a fi scris versuri sau de a-şi bate capul cu probleme ortografice, ci din contră: îl justific pe de o parte, pe de altă parte constat marea vivacitate a inteligenţei sale.

Noul nostru coleg este un Ardelean, Ardelean în totă puterea cuvântului, condiscipol cu *Bărnuţ* şi cu *Papiu*, şi tocmai aci fi stă importanţa lui, căci nimenea mai bine, prea puţini d'o potrivă, au brodit adevăratele nevoi ale Ardealului, fie în politică, fie în ştiinţă.

Ca om de acţiune, dl *Puşcariu* a înţeles şi a propagat prin propriul său exemplu, că politica cea mai sănătoasă şi cea mai sigură pentru fraţii nostri de dincolo este de a birui pe duşmani prin cultură. O probă îmi ajunge. Pus în capul unei fundaţiuni, anume a *Macedoneanului Gozdu*, dl *Puşcariu* a ridicat fondul de 93 mii florini la aproape 3 milioane de franci, din al cărora venit se dă astăzi vr'o sută trei-zeci de stipendii anuale la studenţi săraci români.

Ca om de ştiinţă, dl *Puşcariu* a priceput că la Românii de peste Carpaţi multiseclara luptă contra elementelor cotropitoare, vigorea de rezistenţă şi vitalitatea din ce în ce mai sporindă, se întemeiază de la început pe instituţiunea kinezaturilor, pe existenţa unei nobilimi naţionale, pe o aristocraţie curat românească, după cum a fost şi la noi ceşti de la Dunăre. Fără o boierime pământină ca simbură, ca rădăcină, fără o asemenea boierime, o democraţie naţională nu se poate naşte, ci se va desvolta numai d'ora un cosmopolitism democratic. Cele două volume, cuprindând documente în mare parte descoperite de însuşi dl *Puşcariu*, despre familiile nobile

române de peste Carpaţi, aruncă o viură nouă lumină asupra istoriei României de acolo; şi unicul regret al meu este că nu se publică mai curînd alte tesaure documentale, culesse tot de iubitul nostru coleg în curs de un semi-secol şi mai bine.

Dar' ce ăic eu despre *semi-secol*! când dl *Puşcariu* e aproape octogenar, poate mai veteran decât noi toţi ceilalţi din Academie. Şi profit de această împrejurare a vârstei, venerabile d-le *Puşcariu*, profit, de pe o parte pentru a-ţi ura mulţi ani de activitate ulterioară pe aceeaşi cale, pe de altă parte pentru a stigmatiza aci cea nouă direcţiune a jurnimii actuale zise române, care cârtesce ne'ncetat contra bătrânilor, unii asasinând babele din teorie, alţii din teorie calomniând pe moşnegi. Noi aştia, moşnegii, şi suntem cam mulţi în Academie, să ne răsbunăm: să ne răsbunăm binecuvîntînd tinera generaţiune şi dorindu-i să ne întrecă. Dacă noi am făcut prea puţin, de! cu atât mai lesne va fi întrecerea pentru urmaşii nostri, pe când noi, iniţiatorii, din nenorocire, nu aveam pe cine să întrecem, trăgînd brasă prin ţelină.

Încă odată, să fii binevenit între noi, moşule *Puşcariu*, acela care la 1848 ăi-ai dat numele de stegar al Românilor pe câmpul Libertăţii de la Blaj!

Concertul

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

— Raport special. —

Sibiu, 22 Aprilie n.

Harnica „reuniune a sodalilor români” din loc ni-a dat, prin producţiunea ce a aranjat-o în *Dumineca Tomii*, o nouă probă despre progresul cel frumos spre care păşesc cu paşi tot mai siguri. Şi această deastădată a avut buna ocaziune să o dovedească şi înaintea unui public distins din alte părţi ale Ardealului, fiind tocmai *Dumineca zăua* în care s'au întrunit în Sibiu deputaţii sinodului archidiececan.

Interesul ce tot deauna l'a arătat publicul nostru faţă de prestaţiunile acestei reuniuni brave, a fost şi de astădată cât se poate de viu. Pela orele 8 s'era spaţioasă sală dela „*Gesellschaftshaus*” era — ca de obicei — îndesată de numeros public. Erau mai mulţi deputaţi sinodali, persoane fruntaşe din loc, ziarişti, oficanţi dela Consistor şi dela „*Albina*”, tineri clerici şi pedagogi dela seminarul „*Andreeian*”, studenţi şi un număr considerabil de familii din clasa de mijloc a societăţii sibiene române. Din clasa mai înaltă a societăţii au fost — ce-i drept — puţini. Se vedeau şi câţiva străini, reprezentanţi de ai reuniunilor nemţesci etc.

Producţiunea a constat dintr'un frumos program de coruri şi o piesă teatrală.

Cu bucurie trebuie să constatăm, că corul reuniunii — cu deosebire cel micst — se prezintă din ce în ce mai bine disciplinat şi mai cultivat în arta musicală, — lucru, ce numai cînte fi face dibaciului şi zelosului dirigent, dlui învăţător *Candid Popa*, care pe

lângă bunăvoinţa şi zelul ce l'are, aplicînd ceva mai multă energie va ajunge să aibă un cor dintre cele mai bine organizate.

Programa s'a început cu sublima devisă:

„Uniţi în cuget şi 'n simţiri
Cîntăm cântări de înfrăţiri” —

după care imediat a urmat „*Rugăciunea*” de Humpel, care executată cu sentiment a lăsat o adâncă impresie în sufletul ascultătorilor. Compoziţiile „*Remas bun codrului*” de Mendelssohn şi „*Scumpă dragă copilă*” de Dima, cari au fost aşă ăicînd cele mai artistice din programă şi astfel mai grele de executat, au fost deasemenea bine succese şi îndelung aplaudate. Ales cea din urmă se vedea că a făcut să vibreze cordele multor inimi tinere... Dintre toate însă e de remarcă piesa „*Maş mărta*” de T. Popovici, care într'atât a electrisat publicul, încât a trebuit să fie de două ori repetată. Celelalte puncte de cor s'au executat spre mulţămirea tuturor.

După concert s'a predat comedia „*Drumul de fer*” de Alecsandri. Aci rolurile de frunte le-au avut dl *N. Bratu* (proprietarul Matachi) şi d'ora *E. Baciu* (jupăneasa Balaşa), cari ambii şi le-au priceput cât se poate de bine şi le-au predat — spre laudă fie zis — cu adevărat talent artistic. Cu multă iscusinţă au jucat d-nii *Zickeli* şi *N. Stoica*. Deasemenea a predat bine rolul „îndrăgostitei” d'ora *E. Călborean* (Adela), ear' d'ora *M. Costea* (Caliopi) făcea pe veduva de minune.

În sfîrşit toţi ceilalţi şi-au achitat binişor rolurile, astfel că piesa a plăcut mult şi diletanţii au fost respătiţi cu lungi aplause.

După program s'a încins jocul, care cu foc şi pasiune s'a continuat până de cătră ziuă.

Venitul material, după cum avem informaţiuni, încă atinge o cifră mulţumitoare şi o parte din el e destinată pentru plătimea *halei de vîndare* deja cumpărate.

Astfel reuniunea sodalilor nostri români de aici, care şi până acum a adus rîde îmbucurătoare, ne îndreptăţeşte şi mai mult la speranţele cele mai bune, mulţumită vrednicilor ei conducători, cari au pus-o pe bazele cele mai sigure şi cărora numai avântul ei le zace la suflet.

Tulb.

Revistă esternă

Ministrul Delcassé — la Petersburg.

Ministrul de externe al Franciei a plecat Sâmbătă la Petersburg, pentru a regula unele schimbări în personalul ambasadei ruseci din Paris. Faţă cu acest comunicat al lui „*Figaro*”, inspirat probabil din izvor semioficios, opiniunea publică atribuie călătoriei ministrului de tot alt scop. Anume, înţelegerea Franciei şi Rusiei cu privire la procedura uniformă în chestia evenimentelor ce se prevăd în peninsula balcanică.

Constituţia Sârbiei. De Vineri începînd Sârbia are constituţie nouă, în spirit liberal şi cu tendinţa de a ridica nivelul cultural al reprezentanţei legislative. Inovaţie însemnată e reforma parlamentului, prin în-

fi fost rivalul lui Atanasie la metropolie şi superior în cultură.

Partida contrarie uniunii, nemulţumită cu alegerea lui Atanasie de Metropolit, folosindu-se de ajutorul fostului secretar şi compabil metropolit Gavril Nagy Szegi, a pregătit pentru Ioan Circa un contra-act de alegere, subscris de mai mulţi protopopi şi provăduţ cu sigiliile lor. Pregătit cu aceste acte, Ioan Circa s'a dus la Bucureşti, unde — cum se zice — ar fi fost sfinţit de Arhiepiscop. Un act pozitiv despre această sfinţire încă nu s'a descoperit, dar' din datele istorice, cu cari ne vom întalni, putem deduce cu siguranţă, că s'a întîmplat cu atât mai probabil, cu cât exarchul din Bucureşti, vîdînd trecerea lui Atanasie la unire, a luat titlul de Theodosius D. G. Archiepiscopus et Metropolit Transilvaniae (veţi epistola lui Teodosie către Atanasie, la Nilles), şi n'a mai putut avé nici un scrupul d'a substitui pe Circa de arhiepiscop în părţile ardeleni. Atunci a luat Ioan Circa numele călugăresc Dositeiu, împrumutat poate chiar de la Patriarchul Dositeiu, ce se afla în Bucureşti.

(Va urma.)

FOIŞORĂ

Ioan Circa de Gambutz.

Ca Episcop al Marmaţiei Dositeiu Circa 1660—1730.

de

Ioan Puşcariu

Membri al Academiei Române.

(Urmare).

Alesul Atanasie a fost cu recomandăţiunea Guvernului trimis la Bucureşti, unde în 22 Ianuarie 1698 fu consacrat în Arhiepiscop prin Metropolitul-Exarch Teodosie, pe lângă o instrucţiune în sensul ortodoxiei pregătită în Sinodul Arhieresc de acolo sub presidul Patriarchului de Ierusalim Dositeiu, ce se afla pe atunci în Bucureşti. Atanasie, încercat de aici cu diferite daruri, între cari şi cu promisiunea unei dotaţiuni anuale de 6.000 aspri şi a conferirii moşiei Merişeni de la Argeş, din partea Principelui Brâncoveanu, care mai târziu şi emise diploma donaţională din 15 Iunie 1700, se reîntorşe la scaunul său în Alba-Iulia, unde adună Sinodul său

în mai multe rînduri, la anul 1698, 1699, 1700, 1701, etc.

Atanasie însăş, legat fiind prin declaraţiunile antecesorului său Teofil şi strîmtoşit prin înţelegerile jesuiţilor, nu mai era liber în acţiunile sale, ci trebuia să îndeplinească actul uniunii după toate formele recerute.

Prin diploma imperială din 16 Februaru 1699, 19 Martie 1701, etc., se asigură clerului unit egala îndreptăţire cu clerul catolic, ceea-ce însăş mai cu sémă din cauză că nu se făcu proviziune legală şi pentru recepţiunea Românilor între naţiunile politice ale ţării şi din cauza opoziţiunii staturilor ardeleni, deveni aproape ilusorică.

La reclamarea staturilor ardeleni — în preponderanţă protestantice — se emit decretule de Curte din anul 1698, 1699, 1701, etc., prin cari se dă voie Românilor a trece la ori-care din confesiunile recepte, însăş prin instrucţiuni secrete se demandă comandantului Rabutin să lucreze într'acolo, ca Românii să treacă numai la uniunea cu Roma. Veţi Hurmuzaki, Geschichte II, pag. 28, şi Cserei, Chron. 1661—1711.

De aci urmă că Românii deveniră ca obiect de distribuire între confesiunile re-

cepte, astfel că cei ce nu treceau la catolicism se considerau de reformaţi, ear' asupra cămăşii celor rămaşi în ortodoxie se aruncă sorte.

Un eveniment atât de important în viaţa Românilor nu putea să rămână fără de reacţiune. Nu numai partea aceea a Românilor, care se unî cu Roma — îngrijată de viitorul său — şi-a făcut rezervele sale pentru susţinerea ritului şi pravilei orientale, dar' şi cei ce au rămas neuniţi au început un şir de acţiuni defensive, ce au durat mai bine de un secol şi jumătate până ce la anul 1864 se recăştigă Metropolia şi autonomia bisericii ortodoxe.

Între primele acţiuni pentru conservarea ortodoxismului la Românii ardeleni, faţă de acţiunile pentru unire, se distinge opoziţiunea lui Ioan Circa — subiectul principal al discursului nostru. Ioan Circa nobil de Gambuez, comuna sa natală în comitatul Albei-inferioare, s'a născut — după socotela noastră — pe la anul 1660, şi pe timpul alegerii lui Atanasie de Metropolit se afla ca preot ortodox în parochia Botez (Batizháza) din acelaşi comitat. Despre acest Ioan Circa serie istoricului contemporan Bethlen Miklos, după cum vom vedé mai jos din citatele lui, că ar

truderea sistemului de două camere. Pe lângă scupcină noua constituție introduce și senat, anume în forma, că membrii cari până acum erau numiți în scupcină, sunt trecuți în senat, rămânând a se compune scupcina numai din membri aleși de popor (130 membri). Dintr-o parte senatului 30 numesc regele, 18 aleg cei îndreptățiți să aleagă și pe lângă acești 48 mai fac parte din senat — de jure — moștenitorul majoren, metropolitul țerii și episcopul din Niș. Aleghetoriu, pentru scupcină, e fie-care cetățen trecut peste etatea de 21 ani și contribuient cu cel puțin 15 franci dare de stat. Dreptul electoral pasiv însă e condiționat și de *cens intelectual*, întru cât se pretinde de la candidați nu numai să știe ceti și scrie, ci și aceea, ca pe lista fie-cărui cerc să figureze și cel puțin câte un candidat care să fi făcut studii academice în străinătate, ori în patrie. Senator însă poate fi ori-care cetățen care e în posesia neștirbită a drepturilor sale civice, a ajuns etatea de 40 ani și plătesce cel puțin 200 de franci dare directă.

Alte dispozițiuni importante în noua constituție sunt: deplina libertate religioasă (convertirile sunt strict interzise), libertatea gândirii, libertatea presei, libertatea întrunirilor și asocierilor, siguranța căminului familiar, a averii, onoarei, libertății personale, egalitatea de drept înaintea legii, etc., — tot dispozițiuni chemate a regenera țerisora sârbescă pe toate terenurile, dacă poporul va ști usa de ele.

În firul constituției e regulată și succesiunea la tron, care compete descendenților regelui Alexandru în linie directă — partea bărbătescă, și în lipsa acesteia partea femească.

Publicarea s'a făcut între mari solemnități; după publicare întreg cabinetul format pe baza constituției vechi și-a dat dimisia, pe care regele a primit-o și prin un nou ucaz a numit de nou același cabinet. Asemenea și consiliul de stat a fost numit de nou, cu George Simici president. Într-o zi cei 34 senatori numiți de regele sunt 10 radicali, 10 progresisti, 4 liberali și 6 afară de partide.

Ministrul de comerț *Milovanovici* și ministrul de culte *Marincovici*, pentru meritele câștigate în afacerea elaborării constituției, au fost decorați cu ordul Sfântul Sava în gradul de mare cruce.

NOUȚĂȚI

Reuniunea tipografilor din Sibiu și-a serbat Sămbătă, 20 Aprilie, a cincizecila aniversare a existenței sale. Cu această ocaziune a fost înmănușată d-lui *Lud. Binder*, conducătorul tipografiei noastre archidieceșane, diploma de *membru onorant*, ales din partea numitei reuniuni în virtutea meritelor câștigate ca fost president al reuniunii, pe care a condus-o timp de 24 ani, neîntrerupt. Diploma i-a fost predată, în mijlocul ovăziunilor meritate, din partea actualului president, dl *Schmückle*, care i-a adresat câteva cuvinte călduroase. Dl *L. Binder* a mulțumit pentru distingerea de care a fost împărțit din partea colegilor sei; și făcând pe scurt istoricul „Reuniunii tipografilor din Sibiu” și-a adus aminte de marele nostru *Andrei Șaguna*, întemeietorul tipografiei archidieceșane, precum și de ceilalți proprietari de tipografie sibieni decedați, a căror memorie adunarea, la propunerea, a venerat-o prin sculare. S'au rostit apoi mai multe vorbiri; s'a executat programul festiv al întrunirii și în urmă s'a început jocul.

Sfântul Sinod al României este convocat pe ziua de 1 Maiu în sesiune ordinară la București. Sesiunea va ține, ca de obicei, 12 zile, și va fi deschisă prin mesaj regal.

Reforma dării directe este pe cale de a se realiza. Se asigură, că ministrul de finanțe adună materialul trebuincios planului de reformă. Tot-odată se anunță, că ministrul de finanțe se ocupă și cu cestiunea revizuirii dării catastrale. Ministrul a încunoscintat autoritățile administrative despre toate acestea și a dispus să adune date esacte despre aceea, cari sunt cauzele disproporției de azi a dării și ce fel de mijloce ar putea înălța venitul curat catastral.

Obraznicie contra crucii. La judecătoria cercuală din districtul VI. al Buda-pestei era să se pertracteze Sămbătă o cauză în care apărător al acusatului avea să fie candidatul de avocat Dr. Ladányi. Domni-

șorul acesta când a văzut crucea pe masa presidială, a întrebat pe jude:

— Din ordinul guvernului ai pus crucea aceea pe masă, ori din volnicia-ți proprie?

— Acesta nu te privește, — a răspuns judele.

— Pretind, ca dl jude să răspundă la întrebarea mea, — a replicat Ladányi.

La acesta judele l'a îndrumat la ordine și a dat să începă pertractarea. Întrebând după reprezentantul acusatului, a răspuns din cotitura ferestii candidatul de avocat Ladányi, că el e apărătorul, dar cât timp e pe masă crucea, el nu pertractează. Judele a îndrumat de nou la ordine pe obraznicul domnișor și i-a dictat și o pedepsă de 100 corone.

Ziarele din capitală, după cari dăm acesta obraznicie a numitului domnișor, nu spun, că persistat'a dumnealui și mai departe în desprețuirea crucei, ori și-a tras de semă și a intrat în pertractarea cauzei cu a cărei reprezentare l'insărcinase șeful seu?

Post de notariu. De la pretura din Făget s'a scris concurs la postul de notariu în cercul *Curtea (Kuriya)* compus din opt comune. Termin de concurs 2 Maiu st. n. (alegerea în 4 Maiu). Dotație 3221 cor. 32 fil., cuartir și taxele statutare pentru lucrările private.

Despre incendiul din Peking contele Waldersee a trimis la Berlin raport, în care constată mărtea în foc a generalului *Schwarzhoff*. Focul s'a escat din apartamentele de culină și a mistuit șese dintr-o cele mai mari clădiri din complexul palatului de erna al curții împărătesci. Din obiectele aflate în acele clădiri nu s'a putut mântui nimic. Paguba e de un milion de taeli (8 milioane și 400.000 de corone).

Plantațiuni de teă și bumbac în Ungaria. Ministrul de agricultură a dispus să se planteze în podgoriile școlii agricole din Keszthely douăzeci și patru tufe de teă caucasică, cum și plantațiuni de bumbac, pentru a se constata în cât este acomodată clima din acele părți ale țerei pentru cultivarea acestor plante.

Cea mai mare grevă din lume va fi de sigur greva lucrătorilor din Pensilvania, care după cum se raportează din *New-York* va fi decretată în curând, din cauză că proprietarii de fabrici nu voesc să recunoască reuniunile lucrătorilor. Vor lua parte la grevă 200.000 de lucrători.

Oraș milionar. Conform rațiociniilor pe anul trecut ale orașului *Alba-regală*, încheiate săptămâna trecută, orașul avea la finea anului 1900 avere în valoare de 10,696,564 corone. Datoriile erau 2,437,135 corone; deci averea activă curată reprezenta 8,259,429 corone.

Concert în Avrig. Inteligența română din Avrig invită la Concertul ce se va aranja cu concursul unui grup de clerici din Sibiu în 23 Aprilie st. v. 1901 (Sf. George) în sala hotelului comunal. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană locul prim 1 cor. 20 bani; locul II. 80 bani; locul ultim 40 bani. Venitul curat este destinat pentru fondul deja creat „*George Lazar*”. NB. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. Programul e următorul: 1. „Marș ostășesc”, de N. Popovici. 2. a) „Nu-i...”, de * *. b) „Toca” de * *. 3. „Senin și furtună”, de I. Vorobchievici. 4. „George Lazar”, disertațiune de George Tulbure, cleric anul II. 5. „Hora Dorobanților”, de N. Popovici. 6. a) „Sara” de F. Abt. b) „Vântul suflă”, de I. Dürner. 7. „Hățegana”, de T. Popovici. 8. „Ciska”, operetă comică cu soli de C. Porumbescu. După concert joc.

PARTEA LITERARĂ.

Concubinatul

originea și cauzele lui, relele ce rezultă din el și mijlocele pentru împedecarea și stîrpirea lui

de *Gavril Hango*.
(Urmare)

Intervenirea bisericii la stat prin forul și organul seu suprem, parte pentru de a-i da mână de ajutoriu prin organele sale subalterne la executarea dispozițiunilor sale în cas de lipsă, parte pentru de a crea el însuși legi pentru împedecarea și stîrpirea concubinatelor periculoase pentru moralitatea publică și astfel păgubitoare pentru stat și materialicește.

Titlul acestui § e destul de lung decât să aibă trebuință de comentariu în detaliu. Acesta s'a vădit și din capitoul unde am arătat la relele, ce rezultă din concubinatul. Deci nici statul nu poate ignora aceste rele fără de a nu se desavua el pre sine însuși și fără de

a nu-și periclita el însuși interesele sale de existență și fericirea temporală a membrilor sei. Ba, prin astfel de ignorare ar pune pedeci și bisericii întru ajungerea scopurilor ei eterne, cari sunt: fericirea eternă a membrilor ei, tot odată și membri ai statului. Atât biserica, cât și statul în esență urmăresc același scop: fericirea membrilor ei, cari sunt în spațiu și timp aceiași. Diferesc numai în predilecția temporalității acelei fericiri și în privința mijloacelor prin cari în particular tind a ajunge la ea. Scopul principal al bisericii este: conducerea membrilor sei, cari sunt tot-odată și membri ai statului, la fericirea eternă în viața viitoare prin mijloce morale, spirituale și sacramentale puse direct la dispozițiunea ei, și încât ar fi trebuință: și prin mijloce fizice-materiale oferite din partea statului; iar scopul principal este: conducerea membrilor sei, cari sunt totodată și membri ai bisericii, la fericirea temporală în viața de pe pământ prin mijloce fizice-materiale puse direct la dispoziția lui, și încât ar fi trebuință și prin mijloce morale oferite de biserică. Și acesta trebuință, fiindu-le membri aceiași și supuși la multe scaderi, nu se poate evita nici de o parte nici de alta. Deci trebuie să se ajutore reciproc, căci altcum nici unul nu-și ajung scopul. Nu s'au dat mijlocele bisericii în mâna statului, nici mijlocele statului în mâna bisericii, ca nu cumva concentrate fiind aceste mijloce în mâna unui singur factor, și acesta abuzând de ele, să se periclitaze scopul ultim al omului, adică fericirea lui eternă; și acesta din cauza slăbiciunii firei omenești, periclitându-se totodată și posibilitatea fericirii temporale. Că nici puterea fizică în mâna bisericii, și nici puterea spirituală în mâna statului nu e bună, o a dovedit is'oria de ajuns prin imperialismul papismului și prin amestecul statului în afacerile dogmatice ale bisericii pe timpul arianismului, etc. De aceea, Dzeu în înțelepciunea sa infinită a separat mijlocele și le-a depus în mâna alor doi factori, cu îndatorirea însă de a se ajutara reciproc, ca astfel scopurile omului să se ajungă pe deplin și în viața acesta și în viața viitoare. Dar, că nici o separațiune totală între biserică și stat nu e bună, se dovedește azi prin liberalismul statului, carele cercă a subtrage educațiunea din mâna bisericii, de și nu-i pune pedeci acesteia în educațiunea religioasă a membrilor lor aceiași, ba o ajutără chiar încâtva. Ce folos însă de astfel de ajutoriu, dacă prin învățătorii sei face posibilă lățirea de idei antibisericești. Și astfel purcede și în alte afaceri față de biserică, și în special, când nu-i dă acesteia mână de ajutoriu pentru disciplinarea membrilor sei renitenți. Modestul ajutoriu material ce-l dă bisericii pentru acoperirea trebuințelor ei temporale, rămâne fără efect, ba devine chiar periculos pentru scopurile ei eterne, dacă nu-i dă și mână de ajutoriu pentru constrângerea membrilor ei renitenți la observarea mandatelor ei divine până când aceia n'au pășit afară și formal, din sinul bisericii. — Dar pentru acesta nu trebuie să desperăm, ci împlinindu-ne datoriile de preoți față de popor cu scumpătate, să stăruim pe lângă stat pentru revizuirea tuturor legilor sale politice bisericești în spiritul bisericii christiane, și mai iute ori mai târziu, vădându-și greșela, chiar și numai pentru interesele sale de existență, foarte mult amenințate prin corumperea bunelor moravuri în urma celor legi greșite, la urmă nu va denega împlinirea justelor cereri ale bisericii în privința modificării aceloră și aducerea altora în spiritul christianismului.

Acestea ar fi mijlocele prin cari cuget eu, că s'ar pute împedeca și stîrpi concubinatele. Vor mai fi a bunăsemă și altele oferite de împrejurările locale, pe cari cei interesați dându-și silința desigur le vor descoperi.

Mai este însă o cestiune foarte grea de rezolvit, și anume: ce să se facă pentru desființarea concubinatelor între concubinari, cari nu se pot cununa, chiar și dacă ar voi, pentru-că soții lor de căsătorie legală, pe cari i-au părăsit, trăiesc și nu voesc divorțare, iar concubinarii nu voesc a se despărți unii de alții? Ce se va alege de copii născuți din căsătoria legală și de cei născuți în concubinatul, mai ales în cas de sărăcie; cine se va îngriji de creșterea lor în astfel de cas?

Biserica sfătuiesc, amenință, pune sub interdict, sub anatema pre cei vinovați — dar toate înzădar!

Iată pentru ce pun eu atâta pond pe revizuirea nouelor legi politice bisericești și pentru aducerea altora în spiritul bisericii creștine, ca și statul să-i dea acesteia mână de ajutoriu pentru disciplinarea membrilor sei renitenți.
(Va urma.)

Cărți și reviste.

Au apărut:

„Istoricul episcopilor noue” studiu istoric, de *George Ardelean* avocat în Timișoara. Sibiu, tipariul tipografiei archidieceșane. Reproducere din „Telegraful Român”.

*

„Protocolul congresului național-bisericesc ordinar al metropoliei gr. or. din Ungaria și Transilvania, întrunit în Sibiu la 1/14 Octobrie 1900. Editura metropoliei. Prețul 1 cor. 40 fileri. Se poate procura dela librăria archidieceșană în Sibiu, str. Măcelarilor Nr. 45.

Din public. *)

Mulțumită publică.

Subscrierul paroch gr. ort. român, din comuna *Someșul-cald* îmi țin de datorință a aduce la cunoștința publică, că evlaviosul creștin *Gligor Burca*, fruntaș în parochia, a cumpărat o Evanghelie cu 20 cor., adusă din Tipografia archidieceșană, eară următorii au cumpărat un potir de argint de china din lăuntru aurit foarte frumos, cu 27 corone, un disc cu stea de argint de china aurit, cu 12 cor., o copie de argint de china aurit, cu 7 corone, la care au contribuit cu binevoință tot *Gligor Burca*, cu soția sa *Palagie* 4 cor., *Vasilie Burca* lui *Iuonutiu*, 1 cor., *Iuon Nemeș I. Alexe* cu soția sa *Anisie*, 2 cor., *Dumitru Pop*, *Epitrop I.* cu soția sa *Oniția* 1 cor. 40 fil., *Iuon Coman* lui *Indreiu*, cu soția sa *Marina* 2 cor., *Todor Alb*, 1 cor., *Andrei Coman* lui *Nistor* cu soția sa *Todosia* 2 cor., *Eliseiu Runcan*, 40 fil., *Iuon Nemeș*, *Făluța* 40 fil., *Stefan Gicu*, 1 cor., *Gligor Ianc* cu soția sa *Anisie*, 1 cor., 20 fileri, *George Salauța* a *Salomei* cu soția sa *Nastase*, 1 cor., *Indreiu Nemeș Hete*, 40 fil., *Vasilie Salauța* *Siobu*, 1 cor., *Todoruța Ricei*, 20 fil., *Mariuța Handru*, 20 fil., *Oniția Burca*, 2 cor., *Petras servitor* 2 cor., *Todor Coman* lui *Iuon I. Indreiu*, 1 cor., *David Coman*, 1 cor., *Alexe Salauța* a *Onuțului Pascului* 1 cor., *Vasilie Smerian* a *Tomi* cu soția sa *Ana*, 2 cor., *George Salauța* cu *Mariuța*, 2 cor., *Mihaiu Salauța* a *Pascului* cu soția sa *Gafia*, 2 cor., *Gevrii Salauța* cu soția sa *Todosia*, 2 cor., *Irina Hete*, 10 fil., *George Coman I. Gavrilă*, 1 cor., *Ioan Salauța I. Iuon*, 2 cor., *Onuț Salauța* a *Varvori* cu soția sa *Flore* 1 cor. 20 fil., *Flore Nemeș* lui *Indreiu*, 60 fil. *Todor Smerian*, 1 cor., *Todor Salauța I. Alexe*, 1 cor., *Ioan Smerian* a *babi*, 1 cor., *Indreiu Roșu* cu soția sa *Irina*, 1 cor., *Lazar Stan*, 40 fileri, parochul local 2 cor. 50 fil.

Dăruitorii pin fapta lor au înzestrat Sânta biserică din loc, cu asia evanghelie, potir, disc cu stea și copia cași care odore n'au fost în biserică *Someșul-cald* de când există sau e înființată parochia, — fapta cea bună și capătă răsplata dela Dumnezeu și e lăudată cu cuviință creștinească de oameni binecugători și drept gânditori, — însă prelângă toate acestea primesc sus numiții dăruitori din partea subscrierului profunda mulțumită, ce le aduc în numele întregii comune bisericești, și serviască acesta ca exemplu la reedificarea bisericii locale, care numai suferă amanare la nici un casu, și precum acum s'a început a se deștepta din somn și au ascultat glasul și învățătura părintească care o făcu pentru binele lor a tuturor. Că păstoriul cel bun sufletul si'l pune pentru oile sale cuvântătoare, să dea părintele îndurătorilor, ca dușul dragostei, dușul temerei de Dumnezeu, dușul păcii și al progresului să se sălășluie în mica mea parochie, ca să putem ridica și localul dumnezeesc: Sânta Biserică.

Someșul-cald, 18 Aprilie n. 1900.

Teodor Lungu
paroch gr. or.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acesta Redacția nu primesc răspunderea.

ad. Nr. 224/901 of. prot. [59] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III L u n c a, protopresbiteratul Lupșei, devenită în vacanță prin resignarea parohului Ioan German, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate în cõla B) pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Doritorii de a reflecta la acest post au a așterne suplicile concursuale, înstruite în sensul regulamentului pentru parohii și a stat. org., subsemnatului oficiu în termenul deschis.

Concurenții nainte de alegere se vor presenta în vre-o Duminecă ori sãrbãtore înainteã alegãtorilor pentru a cânta respective a celebra și a cuvãta.

Informațiuni mai speciale se pot lua dela subsemnatul oficiu sau dela comitetul parochial despre starea parohiei și a venitelor.

Oficiul protopresbiteral gr.-or., al tractului Lupșei în conșelegere cu comitetul parochial.

Ofenbaia, în 27 Martie v. 1901.

Vasile Gan,
adm. prot.

Nr. 140/1901

[57] 2—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a V e s e u d, tractul protopresbiteral al Agnitei se escrie prin acẽsta concurs nou cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cõla B. pentru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Informațiuni și pot lua concurenții din fasonãrile amintite aflãtore la Prea-venerabilul Consistoriu archidiececan și dela comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post au a și așterne suplicile instruite conform legilor în vigõre subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul indicat, prezentãndu-se însã în vre-o Duminecã sãu sãrbãtore în biserica de acolo spre a face cunoscință cu poporul.

Noerichiu (Ujegyház), în 4 Aprilie 1901.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conșelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Moldovan
adm. prot.

Sz. 2585/1901.

[58] 1—3

Pályázat.

Felek közsãgben a jegyzõi irnoki állás botlõtendõ. Pályázók — a kik egy népiskola VI. osztályát sikerrel végezték legalább 1 évig egy jegyzõi irodában alkalmazva voltak — a magyar német és román nyelvet szó- és írásban birják — felhivatnak, hogy kellõen felszerelt kérvényeiket folyó évi Május hó 15-éig alólírottnál adják be.

Az évi fizetés 600 K.

Nagyszeben, 1901 április 16-án.

A jár. fõszolgabíró h.
Putkovski Guido
szolgabíró.

La Librãria Tipografiei archidiececane în Sibiu se aflã de vãnãzare:

Introducere în contabilitate
și
Contabilitatea
în partidã simplã
de
I. C. Panțu
profesor la șcõla superiõrã de comerciu.
Prețul 2 corõne.

La **Librãria Tipografiei Archidiececane** se aflã de vãnãzare:

Ce-i cerul de Camille Flammarion C. 1.50
Din romanul unei vieți, de Stefan

Braborescu „1”
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

In *Tipografia archidiececanã*
a apãrut:

ACAFTISTUL
Preasãntei
Nãscãtore de Dumneșeu
și
alte rugãciuni
urmãte de Sinaxarin pentru tot anul si Pãschãlie.
Un volum de 368 pagini 8°.
Prețul simplu legat . . . fl. —.85
jumãtate pãnã . . . „ 1.05
în piele roșie . . . „ 1.25
Ediția finã în piele nãgrã . . . 2.—
piele chagrin „ 2.60
în mãtase „ 3.85
Se aflã de vãnãzare la
Librãria Tipografiei archidiececane,
Sibiu.

Icõne sfinte.

	f o r t e f i n e										f i n e										s i m p l e :									
Mărimea în Cm.	39/50		47/63		55/68		63/79		74/100		39/50		47/63		55/68		63/79		74/100		39/50		47/68		55/63		63/79		74/100	
	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.
Adormirea Maicei Domnului .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Archangelul Michail	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
„ Gavril	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Apostol fiecare	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Bunavestire	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Domnul Christos	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Nașterea Domnului	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Botezul	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Fuga la Egipt	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Iisus în biserică (12 ani) . . .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
La nunta din Cana	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Iisus pe mare	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
„ invie pe Lazar	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Schimbarea la față	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Iisus în muntele Maslinilor . .	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
„ pe cruce	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Punerea în mormânt	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Invierea	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Înălțarea	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Floriile	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Tăierea împrejur	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Constantin și Elena	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Sfântul Dumitru	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
„ călare	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Evangelist fiecare	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Sfântul George	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
„ „ călare	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Înălțarea sîntei cruci	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Ilie prorocul	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
„ „ în car de foc	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Ioan în pustie	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Maica Domnului	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Sfântul Nicolae	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Nașterea Maicei Domnului . .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Petru și Pavel	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Pogorîrea Duchului sfânt . . .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Simeon	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Sfânta Treime	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Tăierea capului S-tului Ioan	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Nașterea S-tului Ioan Botez.	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Arch. Michail și Gavriil . . .	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40